

PAŃSTWOWA RADA OCHRONY PRZYRODY

THE STATE COUNCIL FOR NATURE CONSERVATION
CONSEIL NATIONAL POUR LA PROTECTION DE LA NATURE

Member of IUCN
The World Conservation Union

Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel: (+48 22) 57 92 603, fax: (+ 48 22) 57 92 555, <http://www.mos.gov.pl/prop>

Warszawa, 18 kwietnia 2006 r.

Pan Radosław Szymczuk
Prezes Pracowni
na Rzecz Wszystkich Istot

Szanowny Panie Prezesie,

Odpowiadając na Pana zapytanie w sprawie przebudowy kolei linowej Kuźnice - Kasprowy Wierch, uprzejmie informuję, że zarówno z prawem polskim jak i wymaganiami prawa europejskiego, oddziaływanie inwestycji na środowisko jest analizowane w procedurze oceny oddziaływania na środowisko. W ramach takiej procedury wykonuje się tzw. raport oddziaływania na środowisko. O potrzebie / braku potrzeby wykonania raportu decyduje się na podstawie wyników tzw. procedury screeningu.

W przypadku obszarów Natura 2000, procedura ta wymaga wykonania raportu, niezależnie od charakteru i wielkości przedsięwzięcia, zawsze gdy możliwość wystąpienia istotnego wpływu nie zostanie wykluczona w screeningu. Oznacza to, że w przypadku pozostających wątpliwości, czy przedsięwzięcie może oddziaływać na obszar Natura 2000, czy też nie, konieczne jest zawsze pogłębienie analizy przez sporządzenie raportu.

Zwracam przy okazji uwagę, że raport jest tylko jednym z elementów procedury oceny oddziaływania na środowisko. Organ prowadzący ocenę nie powinien automatycznie kierować się treścią i konkluzjami raportu, ani stanowiskami organów opiniujących, a jest obowiązany dociekać rzeczywistych oddziaływań na środowisko, uwzględniając przy tym m. in. opinie wszystkich kompetentnych gremiów, w tym naukowych, a także opinię społeczeństwa.

W przypadku obszarów Natura 2000, w procedurze oceny oddziaływania na obszar należy między innymi:

1. Uzyskać uzasadnioną prognozę wpływu / braku wpływu przedsięwzięcia na kolejno analizowane siedliska przyrodnicze i gatunki z zał. I i II Dyrektywy Siedliskowej występujące w obszarze. Chodzi tu właśnie o wpływ na przedmioty ochrony, a nie tylko o

wpływ na parametry fizyczne i chemiczne środowiska; nie o analizę "wpływu na obszar Natura 2000 łącznie", lecz o analizę wpływu na poszczególne gatunki i siedliska przyrodnicze podlegające ochronie. W przypadku planowanej inwestycji oznacza to między innymi, że należy uzyskać konkluzje co do oddziaływania / braku oddziaływania przedsięwzięcia m. in. na populacje świstaka i kozicy w rejonie Kasprowego Wierchu.

2. Uwzględnić synergiczne oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami, które już istnieją, są realizowane lub planowane. W przypadku planowanej inwestycji oznacza to, że raport musi analizować nie tylko oddziaływania samej kolejki, ale oddziaływania całego systemu zagospodarowania turystycznego i narciarskiego Kasprowego Wierchu, "zasilanego w ludzi" kolejką.
3. Uwzględnić nie tylko fizyczny wpływ budowy na środowisko przyrodnicze, ale również oddziaływania pośrednie (przede wszystkim wpływ przedsięwzięcia na ruch turystyczny i jego rozkład, a dalej wpływ tak zmienionego ruchu turystycznego na środowisko).
4. Rozważyć wszystkie możliwe rozwiązania alternatywne (nie tylko wariant zerowy); np. zmniejszenie skali lub zmianę technologii (w przypadku planowanej inwestycji narzucającą się alternatywą, która musi być rozważona, jest np. przebudowa bez zwiększenia zdolności przewozowej kolejki)

Od sporządzenia specjalnego raportu oddziaływania na obszar Natura 2000 można by więc odstąpić tylko w sytuacji, gdy wszystkie powyższe aspekty były wyczerpująco przedstawione w istniejącej dokumentacji.

Zwracam przy okazji uwagę, że od połowy 2007 r. do polskiego prawa musi zostać implementowana tzw. Dyrektywa Odpowiedzialnościowa UE, zgodnie z którą inwestor będzie ponosił odpowiedzialność za wyrządzone w wyniku zrealizowanych (nawet wcześniej) przedsięwzięć szkody w zasobach chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Od tej odpowiedzialności inwestor będzie uwolniony tylko wtedy, gdy szkodliwe oddziaływania zostały wcześniej przewidziane (tj. zostały opisane w raporcie) i zaakceptowane w odpowiedniej procedurze przez kompetentne władze (tj. gdy uwzględniono je w procedurze wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). Rzetelne przeanalizowanie możliwych oddziaływań leży więc w interesie zarówno inwestora, jak i organu wydającego decyzję (ze względu na niebezpieczeństwo roszczeń regresowych pod adresem organu administracji).

Proszę przyjąć wyprawy o ocenę,

Do wiadomości:
Minister Środowiska
Małopolski Konserwator Przyrody
Dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego

Przewodnicząca
Państwowej Rady Ochrony Przyrody

in hab. Joanna Pijanowska, prof. UW